

Rapport

Natuurtoets Pekelingseweg 8 te Aagtekerke

projectnr. 262842
revisie 00
5 juli 2013

Auteur

G.R. Meijer MSc

Opdrachtgever

Bouwkundig Ingenieursbureau Verhulst
Noordstraat 26
4361 BM Westkapelle

datum vrijgave

5 juli 2013

beschrijving revisie 00

Definitief

goedkeuring

drs. Ing. M.L. Braad

vrijgave

G.A. Damen MSc

Projectgroep bestaande uit:

G.A. (Gijs) Damen MSc

G.R. (Gijs) Meijer MSc

drs. ing. M.L. (Michel) Braad

Tekstbijdragen:

G.R. (Gijs) Meijer MSc

Fotografie:

G.R. (Gijs) Meijer MSc

Datum van uitgave:

5 juli 2013

Contactadres:

Beneluxweg 7

4904 SJ Oosterhout

Postbus 40

4900 AA Oosterhout

Copyright © 2013

Ingenieursbureau Oranjewoud

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.

Inhoud

blz.

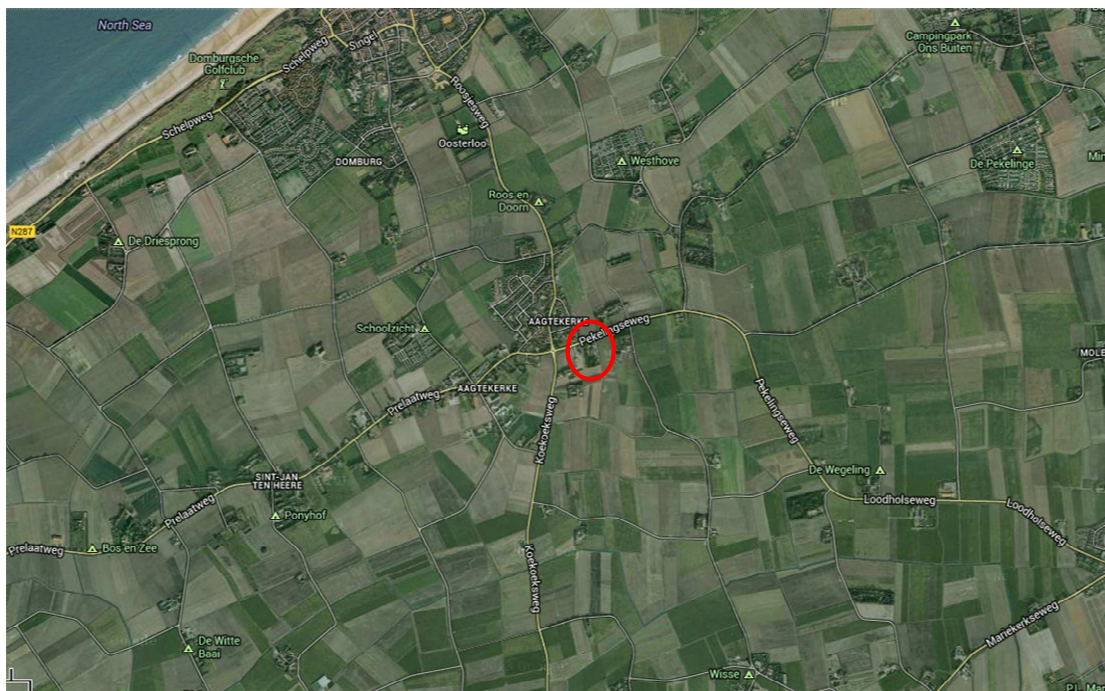
1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding.....	3
1.2	Doel	3
1.3	Leeswijzer	4
2	Wettelijk kader natuurbescherming	5
2.1	Algemeen.....	5
2.2	Flora- en faunawet.....	5
2.3	Ecologische hoofdstructuur.....	5
2.4	Natura 2000	5
3	Gebiedsbeschrijving en projectvoornemen	7
3.1	Gebiedsbeschrijving	7
3.2	Projectvoornemen	7
4	Methodiek	9
4.1	Algemeen.....	9
4.2	Bureauonderzoek.....	9
4.3	Terreinbezoek	10
4.4	Effectbeoordeling en advies vervolgtraject	10
5	Resultaten gebiedsonderzoek.....	11
5.1	Beschermde soorten	11
5.1.1	<i>Bureauonderzoek.....</i>	<i>11</i>
5.1.2	<i>Terreinbezoek</i>	<i>12</i>
5.2	Beschermde gebieden.....	13
6	Toetsing natuurwetgeving.....	15
6.1	Effecten beschermde soorten	15
6.2	Effecten beschermde gebieden	16
6.2.1	<i>Effecten EHS.....</i>	<i>16</i>
6.2.2	<i>Effecten Natura 2000</i>	<i>16</i>
7	Conclusies.....	17
7.1	Conclusies soortenbescherming.....	17
7.2	Conclusies gebiedenbescherming.....	17
7.3	Aanbevelingen (vrijblijvend)	17
7.4	Tot slot.....	18
8	Literatuur	19
	Bijlage 1: Wettelijk kader	1

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Aanleiding van deze natuurtoets is de voorgenomen ontwikkeling ter plaatse van de Pekelingseweg 8 in Aagtekerke (gemeente Veere, provincie Zeeland). De plannen zijn om het bestaande bedrijfspand ter plaatse te slopen, om ruimte te maken voor de ontwikkeling van twee nieuwe woningen. De bouw van twee woningen past echter niet binnen de vigerende bedrijfsbestemming van het perceel. Er dient daarom een bestemmingsplanwijziging opgesteld te worden / afgeweken te worden van de ruimtelijke regels door middel van een omgevingsvergunning.

De voorgenomen ontwikkeling dient te worden beoordeeld op de uitvoerbaarheid in relatie tot de Flora- en faunawet, Ecologische hoofdstructuur (EHS) en Natuurbeschermingswet 1998. Er mogen geen ontwikkelingen plaatsvinden die op onoverkomelijke bezwaren stuiten door effecten op beschermde natuurgebieden en/of flora en fauna. In dit kader is inzicht gewenst in de aanwezige natuurwaarden en de mogelijk daarmee samenhangende consequenties vanuit de actuele natuurwetgeving. Dit wordt gedaan op basis van een natuurtoets. In deze rapportage zijn de resultaten van de natuurtoets beschreven. In afbeelding 1.1 is de globale ligging van het plangebied weergegeven.

Afbeelding 1.1: Globale ligging van het plangebied (rood omlijnd) in Aagtekerke (gemeente Veere). Bron: Google Maps.

1.2 Doel

Voor de voorgenomen ontwikkeling is in het kader van de uitvoerbaarheid inzicht gewenst in de aanwezigheid van beschermde soorten en gebieden. Er dient te worden aangetoond dat het plan uitvoerbaar is. Het doel van voorliggende natuurtoets is het opsporen van strijdigheden van de voorgenomen ontwikkeling met de Flora- en faunawet, EHS en/of de Natuurbeschermingswet 1998 en het bepalen of de aanvraag van een ontheffing noodzakelijk is.

1.3 Leeswijzer

In de inleiding wordt beschreven waarom deze natuurtoets is uitgevoerd en met welk doel. Vervolgens wordt in hoofdstuk twee algemene informatie verwoord over de natuurwetgeving, waaronder de Flora- en faunawet, EHS en de Natuurbeschermingswet 1998. In hoofdstuk drie wordt de huidige en toekomstige situatie van het plangebied beschreven en de ligging ten opzichte van de Ecologische hoofdstructuur en Natuurbeschermingswetgebieden (Natura 2000, Beschermde Natuurmonumenten en wetlands). In hoofdstuk vier wordt de gebruikte methode voor de uitvoering van deze natuurtoets omschreven. In hoofdstuk vijf staan de resultaten van deze natuurtoets flora en fauna. Deze zijn onderverdeeld in de resultaten van de literatuurstudie en het terreinbezoek. In hoofdstuk zes worden de resultaten uit hoofdstuk vijf getoetst aan de Flora- en faunawet, EHS en Natuurbeschermingswet 1998. Hieruit komen conclusies en aanbevelingen voort, die worden omschreven in hoofdstuk zeven. Het laatste hoofdstuk geeft de gebruikte bronnen voor dit onderzoek weer. Achter dit hoofdstuk bevinden zich twee bijlagen, die algemene informatie verschaffen met betrekking tot de Ecologische Hoofdstructuur, de Natuurbeschermingswet 1998 en de Flora- en faunawet.

2 Wettelijk kader natuurbescherming

2.1 Algemeen

De natuurwet- en regelgeving kent twee sporen, namelijk een soortgericht spoor (Flora- en faunawet) en een gebiedsgericht spoor (Ecologische Hoofdstructuur (EHS) en Natuurbeschermingswet 1998). De Flora- en faunawet richt zich op de bescherming van soorten en de EHS en Natuurbeschermingswet 1998 op de bescherming van gebieden. Met de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 is de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn in nationale wetgeving geïmplementeerd.

Voor een uitgebreide algemene beschrijving van de Flora- en faunawet, Ecologische Hoofdstructuur en Natura 2000 wordt verwezen naar Bijlage 1.

2.2 Flora- en faunawet

Het doel van de Flora- en faunawet is het in stand houden van de inheemse flora en fauna. Vanuit deze wet is bij ruimtelijke ingrepen de initiatiefnemer verplicht op de hoogte te zijn van de mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied. De Flora- en faunawet gaat uit van het 'Nee, tenzij'-principe. Bepaalde handelingen, waaronder ruimtelijke ingrepen, waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk.

2.3 Ecologische hoofdstructuur

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is de kern van het natuurbeleid. De EHS is in provinciale structuurvisies uitgewerkt en vastgelegd in de ruimtelijke verordening. Ruimtelijke plannen moeten hieraan worden getoetst. In of in de nabijheid van de EHS geldt het 'Nee, tenzij'-principe. In principe zijn er geen ontwikkelingen toegestaan als deze ontwikkelingen de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied aantasten.

2.4 Natura 2000

Natura 2000-gebieden, Beschermde Natuurmonumenten en wetlands zijn beschermd via de Natuurbeschermingswet 1998 en hebben derhalve een wettelijke status. In of in de nabijheid van de Natuurbeschermingswetgebieden geldt het 'Nee, tenzij'-principe. In principe zijn er geen ontwikkelingen toegestaan als deze ontwikkelingen de natuurlijke waarden van het gebied direct of indirect aantasten.

3 Gebiedsbeschrijving en projectvoornemen

3.1 Gebiedsbeschrijving

Het plangebied bevindt zich in het zuidoosten van Aagtekerke en betreft het perceel Pekelingseweg 8. Op dit perceel bevindt zich een bedrijfspand en ten zuiden daarvan een woonhuis. Het overige terrein betreft een verharde oprit en tuin. Het plangebied wordt aan de oost- en zuidzijde begrensd door agrarische percelen, aan de noordzijde door de Pekelingseweg en aan de westzijde door een woning met bedrijfsruimte en tuin. De directe omgeving van het plangebied bestaat voornamelijk uit agrarische percelen, woningen en bedrijven. De begrenzing van het plangebied en diverse elementen zijn weergegeven in afbeelding 3.1. In afbeelding 3.2 zijn enkele impressies gegeven van het plangebied.

Afbeelding 3.1: Begrenzing van het plangebied (rood omlijnd). Bron: Google Maps.

3.2 Projectvoornemen

De plannen zijn om de huidige bedrijfsbebouwing te slopen om ruimte te maken voor twee woningen. Daarnaast zal de vegetatie in de tuin deels verwijderd worden en de grond ontgraven. Uitgangspunt van deze natuurtoets is dat de bestaande woning in het zuiden van het perceel in tact blijft. De woning wordt in deze natuurtoets daarom verder buiten beschouwing gelaten.

Bedrijfspan in plangebied Pekelingseweg 8 in Aagtekerke.

Achterzijde van bedrijfsbebouwing.

Binnenzijde van het bedrijfspan
(opslagloods).

Westzijde van het bedrijfspan.

Binnenzijde van het bedrijfspan
(opslagloods).

Tuin in noordelijk deel van het perceel.

Afbeelding 3.2: Impressie plangebied.

4 Methodiek

4.1 Algemeen

Het onderzoek naar het voorkomen van beschermde soorten en ligging van beschermde gebieden is opgebouwd uit twee onderdelen:

- Bureaustudie naar waarnemingen van beschermde soorten uit het (recente) verleden en ligging van beschermde gebieden in de invloedssfeer van het project;
- Terreinbezoek naar de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten.

4.2 Bureauonderzoek

Bij de toetsing is alleen gekeken naar de zwaarder beschermde soorten (Tabel 2 en 3) uit de Flora- en faunawet. Deze soorten zijn in Nederland zeldzaam of hebben een Europese bescherming (Habitatrichtlijn Bijlage IV-soorten) en moeten worden getoetst op voorkomen en effect. Treedt effect op of worden verbodsbepalingen overtreden, dan zijn er mogelijk maatregelen nodig om de effecten te voorkomen, verzachten of te compenseren om te voldoen aan de Flora- en faunawet.

Algemene soorten (Tabel 1) zijn niet meegenomen in de toetsing. Deze soorten zijn zodanig algemeen in Nederland dat de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komt door de meeste projecten. Bovendien geldt voor deze soorten een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit art. 8 t/m 12 van de Flora- en faunawet. Wel geldt de zorgplicht. Door rekening te houden met de kwetsbare seizoenen van deze soorten, wordt voldoende aan de zorgplicht voldaan en kan de gunstige staat van instandhouding worden gegarandeerd.

Er zijn diverse bronnen geraadpleegd om een beeld te krijgen van de verspreiding en mogelijk voorkomen van beschermde soorten in en rond het plangebied. Aan de hand van deze informatie is een inschatting gemaakt of de betreffende soorten in het plangebied voor zouden kunnen komen, gezien de habitatvoorkeur van de betreffende soorten. De bronnen die zijn geraadpleegd, zijn:

- www.waarneming.nl;
- www.telmee.nl;
- Landelijke verspreidingsatlassen;
- Regionale verspreidingsatlassen.

Naast de bronnen met soortinformatie, is voor het bepalen van de ligging van beschermde gebieden gebruik gemaakt van de gebiedendatabase op de website van het Ministerie van EZ. Gekeken is naar de ligging van Natura 2000-gebieden ten opzichte van het plangebied en naar de instandhoudingsdoelstellingen van deze gebieden. Afhankelijk van de instandhoudingsdoelstellingen kan het effect worden bepaald. Hiernaast is gebruik gemaakt van de kaarten op de website van de provincie Zeeland (interactieve kaart EHS), om te bepalen of het plangebied overlapt of grenst aan EHS. Toetsing vindt plaats aan de hand van de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS (Spelregels EHS).

Met behulp van landelijke verspreidingsatlassen is nagegaan of in het verleden zwaarder beschermde soorten zijn aangetroffen in of nabij het plangebied. Deze atlassen maken veelal gebruik van atlasblokken (5 x 5 kilometer). De soortgegevens hebben daarom betrekking op de regio en niet specifiek op het plangebied. Exacte locaties of datering van de waarnemingen zijn niet bekend.

4.3 Terreinbezoek

Naar aanleiding van de uitkomsten van de bureaustudie is bepaald in hoeverre de aanwezigheid van beschermde soorten aannemelijk gesteld kan worden op basis van aanwezig geschikt habitat. Op 29 juni 2013 is een verkennend terreinbezoek aan het gebied afgelegd om te bepalen in hoeverre aan de hand van de soorten uit de bureaustudie en aan de hand van het voorkomen van geschikt habitat beschermde soorten kunnen voorkomen. Het gaat hier om een deskundigenoordeel op basis van de fysieke gesteldheid van het terrein (biotopenonderzoek). Daarnaast zijn de aangetroffen belangwekkende soorten opgetekend.

4.4 Effectbeoordeling en advies vervolgtraject

Aan de hand van de bevindingen uit het bureaustudie en de resultaten van het verkennend terreinbezoek kan worden bepaald of een vervolgonderzoek nodig is om beschermde soorten uit te sluiten en om te bepalen wat de effecten zijn. Tevens kan worden geadviseerd over de te volgen procedure inzake de natuurwetgeving.

5 Resultaten gebiedsonderzoek

5.1 Beschermde soorten

5.1.1 *Bureauonderzoek*

Om een inschatting te maken van de soortgroepen en specifieke soorten die in en rond het plangebied voorkomen, is de landelijke databank voor natuurwaarnemingen geraadpleegd, waaronder telmee.nl en waarneming.nl. Het invoerportaal waarneming.nl is een website waarop door vrijwilligers natuurwaarnemingen in Nederland worden verzameld. Telmee.nl is het invoerportaal van de landelijke Particuliere Gegevensbeherende Organisaties (PGO's). Er kan informatie over diverse soortgroepen tot op kilometerhokniveau worden verkregen.

Volgens telmee.nl en waarneming.nl komen in het plangebied en omgeving soorten voor van diverse soortgroepen. Aanvullende gegevens over het mogelijk voorkomen van beschermde soorten is verkregen uit verschillende verspreidingsatlassen. Het betreft hier gegevens van de soortgroepen broedvogels (SOVON, 2002), zoogdieren (Limpens *et al.*, 2010), reptielen en amfibieën (www.RAVON.nl) en insecten (www.Naturalis.nl\EIS).

Uit de landelijke en provinciale verspreidingsinformatie uit atlassen (5 x 5 kilometerhok) blijkt dat in of nabij het plangebied in het verleden diverse beschermde soorten zijn waargenomen. Dit betreft onderstaande zwaarder beschermde (Tabel 2 en 3 Flora- en faunawet) soorten. Er is een aantal vogelsoorten waarvan de broedplaatsen jaarrond beschermd zijn en bij verwijdering van de broedplaats altijd ontheffing moet worden aangevraagd. Dit zijn de zogenoemde categorie 1-4-vogelsoorten.

Op de site telmee.nl (2007-2012) worden de volgende waarnemingen vermeld voor de directe omgeving (Flora- en faunawetsoorten Tabel 2, 3 of soorten met jaarrond beschermd nesten):

Vogels

Categorie 1-4 (nesten jaarrond beschermd): buizerd, gierzwaluw, huismus, slechtvalk en sperwer.

Zoogdieren

Zwaarder beschermd: damhert, steenmarter, waterspitsmuis, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis en watervleermuis.

Reptielen/amfibieën

Zwaarder beschermd: rugstreeppad.

Vlinders

Zwaarder beschermd: geen.

Libellen

Zwaarder beschermd: geen.

Vissen

Zwaarder beschermd: geen.

Flora

Zwaarder beschermd: geen.

Op basis van de verspreidingsgegevens van een soort, in combinatie met kennis van de terreingeschiktheid voor deze soorten, is nagegaan of deze soorten mogelijk in het plangebied of de omgeving kunnen voorkomen.

Het voorkomen van wettelijk beschermde soorten in het uurhok of kilometerhok betekent niet dat deze soorten zich in (de omgeving van) het plangebied bevinden. Het plangebied omvat slechts een klein deel van het kilometerhok en daarmee ook een beperkt aantal verschillende biotopen en habitats. Met behulp van het terreinbezoek is nagegaan welke dit zijn. Hierdoor kan meer duidelijkheid gegeven worden over de voorkomende dan wel verwachte soorten in het plangebied.

5.1.2 **Terreinbezoek**

Op 29 juni 2013 is een eenmalig terreinbezoek aan het plangebied afgelegd door een deskundig ecooloog van Oranjewoud. Naast directe waarnemingen kan aan de hand van de aangetroffen biotopen een beeld worden geschetst van de aanwezige beschermde soorten. Dit is noodzakelijk omdat enkele seizoensgebonden soorten flora en fauna mogelijk niet kunnen worden waargenomen. Aan de hand van het aangetroffen biotoop en habitatvoorkeur(en) kunnen echter wel indicaties worden gegeven van het mogelijk voorkomen van deze soorten in het plangebied. In het plangebied is sprake van twee biotopen: bebouwing en tuin.

Bebouwing en tuin

In het plangebied zijn twee gebouwen aanwezig; het bedrijfspand en de woning. Aangezien alleen het bedrijfspand gesloopt wordt en de woning in tact blijft, is alleen het bedrijfspand geïnspecteerd en de woning buiten beschouwing gelaten. Het overige terrein van het plangebied betreft een verharde oprit en tuin. In de tuin staan een aantal bomen, aangeplant struikgewas en ander tuingroen. Beschermde plantensoorten zijn niet aangetroffen en worden gezien de voedselrijkdom van het biotoop ook niet verwacht.

Gebouwen zijn in potentie een geschikt leef- en broedgebied voor vogels. Uit de bureaustudie blijkt dat in de omgeving een aantal categorie 1-4 vogelsoorten voorkomen (buiszwerger, gierzwaluw, huismus, slechtvalk en sperwer). Het bedrijfspand heeft een dak van metaal en enkelvoudige muren van steen en metaal. Gezien de bouw en aard van het bedrijfspand, biedt het geen geschikte nestlocaties voor categorie 1-4 vogelsoorten. Ook in de tuin is geen vegetatie aanwezig die geschikt nestlocaties biedt voor deze soorten. Jaarrond beschermde nesten zijn dan ook niet aangetroffen. Tijdens het terrein bezoek zijn enkele algemeen voorkomende vogelsoorten als de kraai, kauw en merel waargenomen. Er zijn geen nesten van algemene vogels aangetroffen, maar het bedrijfspand, het struikgewas en de bomen bieden wel potentieel geschikte broedlocaties voor algemene vogels. Het is dus mogelijk dat vogels gaan broeden op of in het bedrijfspand en in de tuin.

Afbeelding 5.1.: Een gat (links) en betimmeringen (rechts) in het bedrijfspand.

Gebouwen vormen in potentie geschikte verblijf- en rustplaatsen voor vleermuizen. In gebouwen vormen betimmeringen, overhangende dakpannen, kieren, gaten en spouwmuuren een geschikte verblijfplaats voor vleermuizen. Aanwezige spouwmuurgaten, dakpannen en betimmeringen bieden gebouwbewonende vleermuizen toegang tot de gebouwen of de vleermuizen verblijven achter deze elementen. Aan de westzijde van het pand zitten enkele gaten in de muur en aan de noordzijde is sprake van betimmeringen. Echter, deze gaten en betimmeringen zijn niet geschikt voor vleermuizen. Gezien de aard (o.a. geen spouwmuuren en forse opening) en bouwmaterialen (o.a. stalenconstructie) van het gebouw zouden vleermuizen blootgesteld worden aan tocht en wisselende (weers)omstandigheden,

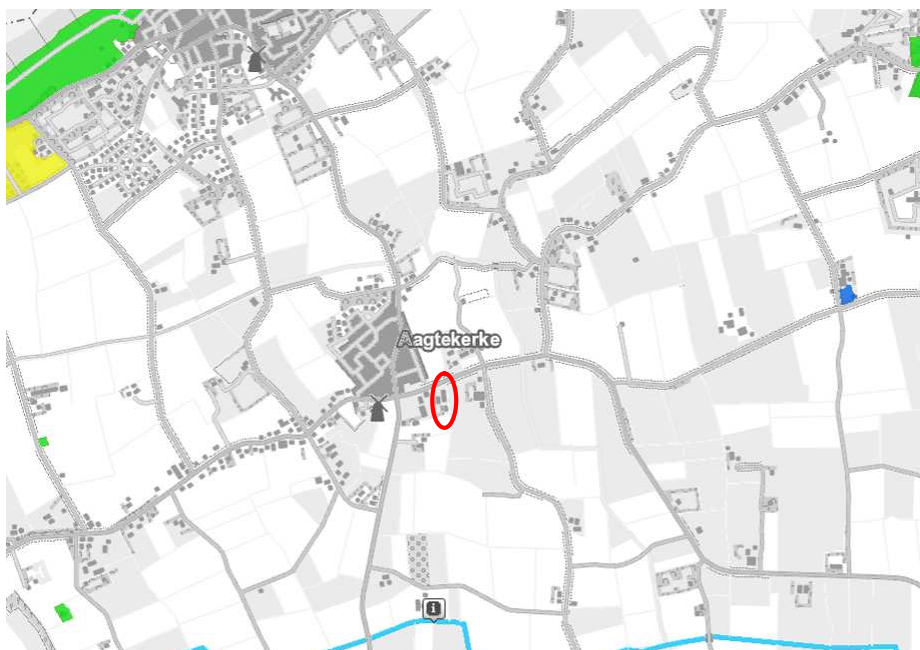
wat ongunstig is voor vleermuizen. Het bedrijfsgebouw biedt daarom geen geschikte verblijf- en rustplaatsen voor vleermuizen of toegang daartoe. Het voorkomen van geschikte verblijf- en rustplaatsen voor vleermuizen is daarom uit te sluiten. Wel wordt op basis van de bureaustudie verwacht dat vleermuizen foerageren in en rondom het plangebied.

Het plangebied (de tuin en de bebouwing) biedt geschikte leefgebieden voor algemeen voorkomende zoogdieren. Naast algemeen voorkomende muizen en spitsmuizen worden soorten als konijn, egel en mol verwacht en kunnen de haas en bunzing het gebied incidenteel aandoen. Uit de bureaustudie blijkt dat de zwaarder beschermde steenmarter, waterspitsmuis en het damhert in de omgeving van het plangebied zijn waargenomen. Het plangebied biedt geen geschikt leefgebied voor het damhert en de waterspitsmuis, maar in potentie wel voor de steenmarter. Deze soort kan door zijn grote aanpassingsvermogen in vrijwel alle biotopen voorkomen. Tijdens het terreinbezoek zijn echter geen sporen (pootafdrukken, prooiresten, uitwerpselen e.d.) aangetroffen die wijzen op het voorkomen van deze soort. Daarnaast is de steenmarter de afgelopen 5 jaar enkel in de ruime omgeving van het plangebied waargenomen en niet in het 5 x 5 kilometerhok waar het plangebied zich in bevindt (o.a. waarneming.nl en telmee.nl). De soort wordt daarom niet verwacht in het plangebied.

Uit de bureaustudie blijkt dat de zwaarder beschermde rugstreeppad in de ruime omgeving is waargenomen, maar niet in het 5 x 5 kilometerhok waar het plangebied zich in bevindt (o.a. waarneming.nl en telmee.nl). Daarnaast biedt het plangebied geen geschikt leefgebied voor de rugstreeppad. De soort wordt daarom niet verwacht in het plangebied. Het plangebied is wel geschikt als landbiotoop voor algemeen voorkomende amfibieën zoals de bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander. Uit de bureaustudie blijken geen zwaarder beschermde reptielen voor te komen in de omgeving van het plangebied. Het plangebied biedt ook geen geschikt habitat voor reptielen. Vanwege het ontbreken van permanent oppervlaktewater is het voorkomen van (beschermde) vissen uitgesloten. Daarnaast worden gezien de aard van het plangebied alleen algemene vlinders en libellen verwacht.

5.2 Beschermde gebieden

Er bevindt zich geen EHS binnen het plangebied. In de omgeving van het plangebied zijn wel EHS gebieden gelegen. Het dichtstbijzijnde EHS gebied ligt circa 1 kilometer ten zuiden van het plangebied (zie afbeelding 5.2). De Natura-2000 gebieden 'Manteling van Walcheren' en 'Voordelta' liggen respectievelijk circa 2,3 tot 2,5 kilometer ten noorden van het plangebied (zie afbeelding 5.3).

Afbeelding 5.2. Globale ligging plangebied (rode cirkel) t.o.v. EHS (gekleurde vlakken). Bron: Website Provincie Zeeland.

Afbeelding 5.3. Globale ligging plangebied (rode cirkel) t.o.v. Natura-2000 gebieden (rode vlakken). Bron: Alterra.

6 Toetsing natuurwetgeving

6.1 Effecten beschermde soorten

Broedvogels

Alle in gebruik zijnde nesten van vogelsoorten in Nederland zijn beschermd onder de Flora- en faunawet. Met de meeste broedvogels kan echter in het algemeen relatief eenvoudig rekening worden gehouden door de werkzaamheden niet uit te voeren in de broedtijd (globaal half maart tot en met juli) en indien concrete broedgevallen aanwezig zijn. Op deze wijze zijn geen belemmeringen vanuit de Flora- en faunawet aan de orde.

Categorie 1-4-vogelsoorten

Er is een aantal vogelsoorten waarvan de broedplaatsen jaarrond beschermd zijn en bij verwijdering van de broedplaats altijd ontheffing moet worden aangevraagd. Dit zijn de zogenoemde categorie 1-4-vogelsoorten. Het plangebied biedt geen geschikte nestlocaties deze soorten. Er zijn dan ook geen jaarrond beschermde nesten aanwezig. Het is daarom uitgesloten dat categorie 1-4-vogelsoorten het plangebied gebruiken als broedgebied.

Algemene vogelsoorten

Ten tijde van het terreinbezoek zijn in het plangebied geen actuele broedgevallen van algemeen voorkomende soorten waargenomen. Het is echter wel mogelijk dat vogels broeden of gaan broeden op of in het bedrijfspand en in het struikgewas en de bomen in de tuin. Voor de voorgenomen werkzaamheden dient daarom rekening gehouden te worden met de eventuele aanwezigheid van broedvogels tijdens het broedseizoen (globaal half maart t/m juli). Alle vogelnesten zijn namelijk beschermd tijdens het broedseizoen, van belang is om geen actuele broedgevallen te verstoren.

Om verstoring van eventueel aanwezige broedgevallen op voorhand te voorkomen, wordt geadviseerd om de voor vogels versturende werkzaamheden (slopen van het bedrijfspand en verwijderen van bomen en struikgewas) buiten het broedseizoen uit te voeren. Ook indien de werkzaamheden aanvangen voor het broedseizoen, is sprake van verstoring voordat vogels tot broeden komen en kan ook eventueel in het broedseizoen gewerkt worden. Indien geen actuele broedgevallen aanwezig zijn kunnen de werkzaamheden aanvangen zonder belemmeringen vanuit de Flora- en Faunawet.

Zoogdieren

Vleermuizen

Alle vleermuissoorten zijn zwaarder beschermd onder de Flora- en faunawet. Bij het slopen van bebouwing dient te allen tijde rekening te worden gehouden met de mogelijke aanwezigheid van vleermuizen.

Het te slopen gebouw (het bedrijfspand) biedt geen geschikte rust- en/of verblijfplaatsen voor vleermuizen. Op basis van de bureaustudie en de aangetroffen biotopen wordt verwacht dat vleermuizen foerageren in en rondom het plangebied. In de directe omgeving is voldoende alternatief foerageergebied aanwezig. Effecten op vleermuizen zijn uitgesloten.

Overige zoogdieren

Er zijn geen zwaardere beschermde zoogdieren aangetroffen in het plangebied. Uit bureaustudie blijken de zwaardere beschermde steenmarter, waterspitsmuis en het damhert voor te komen in de (ruime) omgeving van het plangebied. Het plangebied biedt geen geschikt leefgebied voor het damhert en de waterspitsmuis, maar in potentie wel voor de steenmarter. Deze soort komt door zijn grote aanpassingsvermogen namelijk in vrijwel alle biotopen voor. Tijdens het terreinbezoek zijn echter geen sporen (pootafdrukken, prooi-resten, uitwerpselen e.d.) aangetroffen die wijzen op het voorkomen van deze soort. Daarnaast is de steenmarter de afgelopen 5 jaar enkel in de ruime omgeving van het plangebied waargenomen en niet in het 5 x 5 kilometerhok waar het plangebied zich in bevindt (o.a. waarneming.nl en telmee.nl). Op basis van de bureaustudie en het terreinbezoek is het voorkomen van

de steenmarter, waterspitsmuis en het damhert uit te sluiten. Effecten op zwaarder beschermde zoogdieren zijn dan ook uit te sluiten.

Reptielen en amfibieën

Er zijn geen zwaarder beschermde amfibie- en reptielsoorten aangetroffen in het plangebied en de aanwezigheid kan uitgesloten worden. Uit de bureaustudie blijkt dat de zwaarder beschermde rugstreeppad in de ruime omgeving van het plangebied is waargenomen. Gezien de verspreiding van deze soort in de omgeving, de habitateisen en de aard van het plangebied, wordt de rugstreeppad niet verwacht in het plangebied. Er zijn geen waarnemingen bekend van zwaarder beschermde reptielen in de omgeving en het plangebied is ook niet geschikt voor reptielen. Effecten op zwaarder beschermde amfibieën en reptielen zijn dan ook uit te sluiten.

Vissen

Wegens het ontbreken van open water in het plangebied, is het voorkomen van zwaarder beschermde vissoorten uitgesloten. Effecten zijn dan ook uit te sluiten.

Planten

Er zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen in het plangebied. Het plangebied herbergt verder geen geschikt habitat of standplaatsfactoren voor de beschermde soorten. Effecten zijn dan ook uitgesloten.

Vlinders

Er zijn geen beschermde vlindersoorten aangetroffen in het plangebied. Het plangebied herbergt verder geen geschikt habitat voor de beschermde soorten. Effecten zijn dan ook uit te sluiten.

Libellen

Er zijn geen beschermde libelsoorten aangetroffen in het plangebied. Het plangebied herbergt verder geen geschikt habitat voor beschermde soorten. Effecten zijn dan ook uit te sluiten.

6.2 Effecten beschermde gebieden

6.2.1 Effecten EHS

Voor wat betreft de EHS is er alleen bij directe aantasting sprake van vervolgstappen, waaronder compensatie. Er bevindt zich geen EHS binnen het plangebied. Er is van directe aantasting van de EHS dan ook geen sprake. De ontwikkeling heeft geen effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS in de nabijheid van het project. Vanuit dit oogpunt zijn er voor de beoogde ontwikkeling in relatie tot de EHS geen belemmeringen.

6.2.2 Effecten Natura 2000

Uit de bureaustudie blijkt dat de Natura-2000 gebieden 'Manteling van Walcheren' en 'Voordelta' respectievelijk circa 2,3 tot 2,5 kilometer ten noorden van het plangebied gelegen zijn. Gezien de beperkte impact van de voorgenomen ontwikkeling zijn effecten voorbij deze afstand op voorhand uit te sluiten.

7 Conclusies

7.1 Conclusies soortenbescherming

In het plangebied zijn geen zwaarder beschermde soorten aangetroffen of te verwachten die de ontwikkeling ter plaatse van de Pekelingseweg 8 te Aagtekerke wezenlijk kunnen beïnvloeden. In het kader van Flora- en faunawet zijn er vanuit flora en fauna geen belemmeringen voor de voorgenomen ontwikkeling.

Voor de voorgenomen werkzaamheden dient rekening gehouden te worden dat er tijdens het broedseizoen (globaal half maart t/m juli) broedvogels aanwezig kunnen zijn in het plangebied. De voor vogels versturende werkzaamheden (slopen van het bedrijfspand en verwijderen van bomen en struikgewas) mogen vanuit de Flora- en Faunawet alleen uitgevoerd worden wanneer er geen actuele broedgevallen aanwezig zijn. Om verstoring van broedvogels op voorhand uit te sluiten wordt aanbevolen om deze werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren of aan te laten vallen. Op deze manier is sprake van verstoring voordat vogels tot broeden komen in het gebied waar gewerkt wordt. Indien er geen sprake is van actuele broedgevallen zijn geen belemmeringen vanuit de Flora- en Faunawet aan de orde.

Vervolgstappen

Op basis van bovenstaande zijn geen vervolgstappen noodzakelijk.

7.2 Conclusies gebiedenbescherming

Ecologische Hoofdstructuur

Er bevindt zich geen EHS binnen het plangebied. Er is van directe aantasting van de EHS dan ook geen sprake. De ontwikkeling (vervanging van de geluidwerende constructie) heeft geen effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS in de nabijheid van het project.

Natura 2000

Door de grote afstand van het plangebied tot de Natura-2000 gebieden in de omgeving (2,3 - 2,5 kilometer) zijn negatieve effecten op voorhand uit te sluiten.

Er is daarom geen noodzaak voor een compensatieplan (EHS) of een voortoets in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998.

7.3 Aanbevelingen (vrijblijvend)

Wij willen erop attenderen dat u bij de nieuwbouw op een eenvoudige manier een positieve bijdrage kunt leveren aan de natuur en biodiversiteit. U kunt op verschillende manieren nestel- en verblijfsgelegenheden aan de nieuwbouw creëren.

Onderhoudsvrije neststenen, verblijfsstenen en nestkasten voor vogels en vleermuiskokers kunnen eenvoudig geïntegreerd worden in de nieuwbouw. Daarnaast kunt u met een speciale dakpannen en/of vogelvrijde nestgelegenheden voor gierzwaluwen en huismussen creëren. Verder zijn er zogenaamde vleermuiskwartieren die eenvoudig te bevestigen zijn aan- en in muren. Door deze elementen toe te passen in de nieuwbouw levert u een effectieve bijdrage aan het behoud van de natuur en biodiversiteit. Deze positieve maatregelen zijn eenvoudig en met geringe meerkosten in nieuwbouw in te passen.

Vleermuizen maken gebruik van het plangebied en de directe omgeving. Om te voorkomen dat vleermuizen tijdens de werkzaamheden worden verstoord, wordt aangeraden om het aanbrengen van verlichting zoveel mogelijk te beperken (ook tijdens de bouw). Nagenoeg alle vleermuissoorten zijn

namelijk gevoelig voor lichtverstoring. Indien gewenst zou tevens in het toekomstige ontwerp rekening gehouden kunnen worden met vleermuizen door verlichting te gebruiken die minder verstorend is voor vleermuizen. Lage armaturen met wit/oranje licht die naar beneden uitstralen vormen geen belemmering voor vleermuizen en zouden gebruikt kunnen worden.

7.4 Tot slot

De voorliggende natuurtoets is gebaseerd op inventarisatiegegevens van derden, literatuuronderzoek en verkennend terreinbezoek.

Een dergelijk onderzoek kan niet geheel uitsluiten, dat tijdens de uitvoering van de werkzaamheden, (zwaarder) beschermde soorten worden aangetroffen. Gezien het gebruik en de kennis van aanwezige natuurwaarden in het plangebied worden de risico's op verstoring van beschermde soorten als minimaal ingeschat. Eventueel aangetroffen soorten dienen verplaatst te worden naar geschikt leefgebied in de omgeving. Indien u nog vragen heeft naar aanleiding van deze rapportage en/of nader onderzoek kunt u contact opnemen met onze ecologisch adviseur M.L. (Michel) Braad (06 - 20 60 69 20) van ons bureau.

8 Literatuur

- Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, (2006). De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). Nederlandse Fauna Deel 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij, European Invertebrate Survey-Nederland. Leiden.
- Creemers, R.C.M. en Delft, J.J.C.W. van (RAVON) (redactie) (2009). De Amfibieën en Reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna Deel 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.
- EIS-Nederland/De Vlinderstichting/Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie (2007). Waarnemingenverslag Dagvlinders, nachtvlinders en libellen.
- SOVON, 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels. SOVON Vogelonderzoek Nederland, KNNV Uitgeverij/Naturalis/EIS – Nederland.

Internet

- www.vlinderstichting.nl
- maps.google.nl
- www.ravon.nl
- www.sovon.nl
- www.telmee.nl
- www.waarneming.nl
- www.zoogdiervereniging.nl
- www.zoogdieratlas.nl
- www.verspreidingsatlas.nl
- www.zeeland.nl
- www.rijksoverheid.nl/ministeries/ez
- www.alterra.nl

Bijlage 1: Wettelijk kader

Flora- en faunawet

Hierna volgt een algemene beschrijving van de Flora- en faunawet.

Algemeen Flora- en faunawet

Het doel van de Flora- en faunawet is het in stand houden van de inheemse flora en fauna. Vanuit deze wet is bij ruimtelijke ingrepen de initiatiefnemer verplicht op de hoogte te zijn van de mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde soorten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het 'nee, tenzij' – principe). Bepaalde handelingen, waaronder ruimtelijke ingrepen, waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk.

Onder bepaalde voorwaarden geldt een algemene vrijstelling of een ontheffingsplicht van de verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet. Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstelling of ontheffing hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen in het onderzoeksgebied. Hiertoe worden verschillende beschermingsregimes onderscheiden:

- Soorten van tabel 1 – algemene soorten – lichtste beschermingsregime;
- Soorten van tabel 2 – overige soorten – middelste beschermingsregime;
- Soorten van tabel 3 – genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en in bijlage 1 van de AMvB – zwaarste beschermingsregime.

Algemene vrijstelling

Voor tabel 1-soorten geldt voor ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling van de verbodsbepalingen in de wet (art. 8 t/m 12) en is derhalve geen ontheffing nodig.

Vrijstelling onder gedragscode

Voor tabel 2-soorten geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen in de wet (art. 8 t/m 12) als wordt gewerkt volgens een goedgekeurde gedragscode. De goedgekeurde gedragscodes staan vermeld op de website van het Ministerie van EZ (www.drloket.nl). Voor de meeste activiteiten zijn er inmiddels gedragscodes goedgekeurd. De kans is groot dat de voorgenomen activiteit kan worden uitgevoerd onder één van de vele goedgekeurde gedragscodes.

Ontheffing tabel 2 en 3

Als er niet kan worden gewerkt onder een geldige gedragscode, is voor tabel 2-soorten alsnog een ontheffing nodig om toestemming te hebben voor het overtreden van de verbodsbepalingen in de wet. Ook voor tabel 3-soorten geldt een ontheffingsplicht.

Ingrepen waarbij de verbodsbepalingen worden overtreden moeten ter goedkeuring worden voorgelegd aan Dienst Regelingen door middel van een ontheffingsaanvraag, vergezeld van een overzicht van mitigerende of compenserende maatregelen om effecten tegen te gaan. Wanneer mitigerende maatregelen voldoende worden geacht om effect voorafgaand aan de ingreep te voorkomen, krijg u bericht terug in de vorm van een 'positieve afwijzing' van uw ontheffingsaanvraag. Dit betekent dat u uw werkzaamheden mag uitvoeren, mits zij precies volgens het mitigatieplan worden uitgevoerd. Op deze manier worden overtredingen van de Flora- en faunawet voorkomen. Als de mitigerende of compenserende maatregelen (tijdelijke) effecten niet kunnen voorkomen en de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komt, dan wordt een ontheffing verleend.

Habitatrichtlijn Bijlage IV-soorten

Sinds augustus 2009 is door een uitspraak van de Raad van State bepaald dat er volgens de Europese Habitatrichtlijn geen ontheffing meer verleend mag worden voor het vernietigen van vaste verblijfplaatsen van bijlage IV-soorten met als wettelijk belang ruimtelijke ingrepen. Een ontheffing voor ruimtelijke ingrepen is alleen mogelijk onder de volgende wettelijke belangen:

- Bescherming van flora en fauna;
- Volksgezondheid of openbare veiligheid;

- Dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Voor de meeste ruimtelijke projecten betekend dit dat een ontheffing voor Habitatrichtlijn Bijlage IV-soorten alleen kan worden aangevraagd onder dwingende redenen van groot openbaar belang. Dit belang moet worden onderbouwd om het groot openbaar belang aan te tonen. Een groot openbaar belang is een belang op regionale of nationale schaal. Vaak is de verwijzing naar een regionale structuurvisie voldoende.

Vogels

Vogels zijn niet opgenomen in tabel 1 tot en met 3. Alle vogels zijn in het broedseizoen gelijk beschermd. De bescherming van vogels is hoofdzakelijk gericht op de bescherming van de nesten. Daarbij wordt wel een onderscheid gemaakt in nesten die jaarrond zijn beschermd (Categorie 1 tot en met 4-vogelsoorten), nesten die alleen jaarrond zijn beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen (Categorie 5-vogelsoorten) en nesten die niet jaarrond zijn beschermd (overige vogelsoorten).

Sinds augustus 2009 is door een uitspraak van de Raad van State bepaald dat er volgens de Europese Vogelrichtlijn geen ontheffing meer verleend mag worden voor het vernietigen van vaste verblijfplaatsen van vogels met als wettelijk belang ruimtelijke ingrepen of dwingende redenen van groot openbaar belang. Om ruimtelijke ontwikkelingen toch uit te kunnen voeren, moeten mitigerende maatregelen worden genomen om effecten vooraf te voorkomen. Om zeker te zijn van de juiste maatregelen is het aan te bevelen om de maatregelen voor te leggen aan het Ministerie van EZ door het indienen van een ontheffingsaanvraag. Hoewel een ontheffing voor vogels in de meeste gevallen niet kan worden afgegeven, geeft de Minister in haar besluit aan of de maatregelen voldoende zijn (positieve afwijzing).

Zorgplicht

In de Flora- en faunawet is een zorgplicht opgenomen. Deze zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren niet mogen worden uitgevoerd. Wanneer dergelijke handelingen toch uitgevoerd moeten worden, moeten maatregelen, voor zover dit in redelijkheid kan, worden genomen om de nadelige gevolgen te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Er dient bijvoorbeeld zo gewerkt te worden dat dieren kunnen ontsnappen en het kan nodig zijn om soorten te verplaatsen (bijvoorbeeld planten en amfibieën). Deze algemene zorgplicht geldt voor elke soort en elk individu in Nederland.

Procedure ontheffingsaanvraag

Voor soorten van tabel 1 geldt een vrijstelling. U hoeft geen ontheffing van de Flora- en faunawet aan te vragen, maar u moet wel de zorgplicht nakomen.

Voor soorten van tabel 2 geldt dat als u kunt werken volgens een goedgekeurde gedragscode er een vrijstelling geldt. U hoeft geen ontheffing van de Flora- en faunawet aan te vragen, maar u moet uw activiteiten aantoonbaar uitvoeren zoals in de gedragscode staat. Tevens blijft de zorgplicht gelden.

Indien u niet kunt werken volgens een gedragscode, maar u kunt maatregelen nemen om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen (zogenoemde mitigerende maatregelen), dan hoeft u ook geen ontheffing van de Flora- en faunawet aan te vragen. Wilt u zeker weten of uw mitigerende maatregelen voldoende zijn, en er inderdaad geen ontheffing nodig is? Vraag dan een ontheffing aan om uw maatregelen goed te keuren.

Indien beschermde soorten van tabel 3 zijn aangetroffen in het plangebied, dan is mogelijk een ontheffingsaanvraag noodzakelijk. Net als voor tabel 2-soorten geldt dat als u maatregelen kunt nemen om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen (zogenoemde mitigerende maatregelen), u geen ontheffing van de Flora- en faunawet hoeft aan te vragen. U kunt uw mitigatieplan voorleggen bij Dienst Regelingen voor goedkeuring.

Voor soorten van bijlage IV van de Habitatrichtlijn (die ook onder de tabel 3-soorten van de Flora- en faunawet vallen) is het niet langer mogelijk ontheffing aan te vragen op grond van ruimtelijke ontwikkelingen. Dat zelfde geldt voor vogelsoorten. Zie bijlage 1 Flora- en faunawet voor een beschrijving van de te volgen procedure voor deze soorten.

Indien u geen mitigerende maatregelen kunt nemen, dan dient een ontheffing te worden aangevraagd bij Dienst Regelingen van het ministerie van Economische Zaken. Voor de ontheffingsaanvraag is het noodzakelijk te weten welke soorten aanwezig zijn, zodat gerichte mitigerende maatregelen kunnen worden getroffen. Dienst Regelingen zal, indien het akkoord is met het aangeleverde stappenplan waarin de aanpak voor mitigatie beschreven wordt, een zogenoemde 'verklaring van geen bedenkingen' (vvgb) afgeven. Daarmee zegt zij in feite dat een ontheffing niet noodzakelijk is wanneer men zich bij de uitvoering houdt aan het opgestelde stappenplan.

Wanneer gesloopt of gekapt wordt zonder vervolgonderzoek te laten plaatsvinden, en er blijken beschermde soorten aanwezig te zijn, dan wordt de Flora- en faunawet overtreden. Dit is een economisch delict waar boetes aan verbonden zijn.

Onderzoek naar vleermuizen duurt ongeveer 6 maanden. Indien het onderzoek over de winterperiode heen getrokken moet worden, kan het langer duren. Onderzoek naar andere soortgroepen kan vaak sneller (met 1 of 2 bezoeken) afgerond worden. De doorlooptijd van een ontheffingsaanvraag bij Dienst Regelingen bedraagt doorgaans 6 weken tot 4 maanden.

Een vleermuisonderzoek is circa drie jaar geldig. Indien de werkzaamheden niet binnen drie jaar hebben plaatsgevonden, dan moet opnieuw onderzoek worden uitgevoerd.

Wabo

Vanaf 1 oktober 2010 is voor ruimtelijke ontwikkelingen de Wabo (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht) in werking getreden. Dit houdt in dat de benodigde vergunningen en ontheffingen, dus ook die ten aanzien van de Flora- en faunawet en Natuurbeschermingswet, in de meeste gevallen via een omgevingsvergunning gaan lopen. De aanvraag voor de omgevingsvergunning wordt ingediend bij de betreffende gemeente en vervolgens door de gemeente ter beoordeling voorgelegd aan het Ministerie van Economische Zaken (voormalig Ministerie van LNV). Het Ministerie van EZ geeft bij goedkeuring een vvgb (verklaring van geen bedenkingen) af. Deze vvgb vervangt de huidige ontheffing Flora- en faunawet.

De grootste veranderingen in het nieuwe systeem zijn dat:

1. het Ministerie van EZ geen direct contact meer met de aanvrager heeft;
2. de gemeente verantwoordelijk is voor toezicht en handhaving van de vvgb in de omgevingsvergunning.

Het doel van deze herstructurering is het versnellen en vergemakkelijken van de procedure.

Ecologische Hoofdstructuur

Hierna volgt een algemene beschrijving van de Ecologische Hoofdstructuur.

Algemeen Ecologische hoofdstructuur

De Nederlandse natuur staat steeds meer onder druk, bijvoorbeeld door huizenbouw, aanleg van wegen en industrie. Toch leeft bij veel Nederlanders de wens om natuurgebieden in de buurt te hebben. Natuur geeft rust en biedt ruimte voor recreatie.

De overheid heeft daarom extra geld uitgetrokken om de Nederlandse natuur te beschermen en verder te ontwikkelen. Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) van Nederland.

In de EHS liggen de twintig Nationale Parken die Nederland kent. Ze hebben gezamenlijk een oppervlakte van 123.000 ha. Ongeveer 45% van alle hectares EHS op het land is ook Natura 2000-gebied.

De term EHS werd in 1990 geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan (NBP) van het toenmalige ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV).

Netwerk van gebieden

De EHS is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. De EHS kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur.

De EHS bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden, reservaten, natuurontwikkelingsgebieden en zogenaamde robuuste verbindingen;
- landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer (beheergebieden);
- grote wateren (zoals de kustzone van de Noordzee, het IJsselmeer en de Waddenzee).

De EHS is een plan in uitvoering en moet in 2018 klaar zijn.

Natuurbeschermingswet 1998

Hierna volgt een algemene beschrijving van de Natuurbeschermingswet.

Algemeen Natuurbeschermingswet

Nederland kreeg in 1967 voor het eerst een Natuurbeschermingswet. Deze wet maakte het mogelijk om natuurgebieden en soorten te beschermen.

Op den duur voldeed de wet niet meer aan de eisen die internationale verdragen en Europese verordeningen stellen aan natuurbescherming. Daarom is in 1998 een nieuwe Natuurbeschermingswet gemaakt die alleen gericht is op gebiedsbescherming. De bescherming van soorten is geregeld in de Flora- en faunawet.

De Natuurbeschermingswet 1998 is op 1 oktober 2005 gewijzigd. Sindsdien zijn de bepalingen vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn in de Natuurbeschermingswet verwerkt.

Beschermde gebieden

De volgende gebieden worden aangewezen en beschermd op grond van de Natuurbeschermingswet:

- Natura 2000-gebieden (Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden);
- beschermde natuurmonumenten;
- wetlands.

Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur, geldt een vergunningplicht.

Hierdoor is in Nederland een zorgvuldige afweging gegarandeerd bij projecten die gevolgen kunnen hebben voor natuurgebieden. Meestal verlenen de provincies de vergunningen, maar soms doet het ministerie van Economische Zaken (EZ) dit.

Bestaand gebruik

Op 1 februari 2009 is de wet opnieuw gewijzigd. De wijziging heeft betrekking op het zogenoemde 'bestaand gebruik'. Hieronder vallen activiteiten in en om beschermde Natura 2000-gebieden die al plaats hadden voordat een gebied als beschermd gebied is aangewezen. De wijziging is met name van belang voor provincies (als bevoegd gezag) en voor burgers en bedrijven met bestaand gebruik. De wijzigingen zijn gericht op:

- verbetering van de werking van de wet in de praktijk;
- verbetering van de aansluiting van de wet bij de Habitatrichtlijn.

Beschermde Natuurmonumenten

Met de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998 is in 2005 het verschil tussen Beschermde Monumenten en Staatsnatuurmonumenten vervallen: beide zijn nu Beschermde Natuurmonumenten.

Beschermde Natuurmonumenten die overlappen met Natura 2000-gebieden worden opgeheven en niet langer beschermd als beschermd natuurmonument. De natuurwaarden, waarvoor het natuurmonument was aangewezen, worden wel in de Natura 2000-aanwijzing opgenomen.